

Poczet książąt cieszyńskich Kazimierz I

MICHAEL MORYS-TWAROWSKI

<http://www.gazetacodzienna.pl/index.php?p=wwiad&id=4863>

Data publikacji: 2011-01-09 18:00:00

Poczet książąt cieszyńskich (2) Kazimierz I

Kazimierz I, drugi książę cieszyński, w 1327 roku złożył hołd lenny królowi Czech. Rozpatrywanie tego kroku jako zdrady narodowej jest pozbawione podstaw – książę, podobnie jak jego śląscy kuzyni, wszak uważał się za Polaka. Trudno też mieć do niego pretensje, że nie przewidział wydarzeń kilka stuleci do przodu.

POLECAMY: Poczet książąt cieszyńskich (1): Mieszko

Kazimierz I objął rządy w Księstwie Cieszyńskim około 1315 roku po śmierci ojca. Nie odziedziczył całego państwa, bo dzielnica oświęcimska przypadła jego bratu Władysławowi. Drugi książę cieszyński, podobnie jak ojciec, stawiał na rozwój gospodarczy. To za jego panowania lokowano Bielsko, powstawały też nowe osady, jak na przykład Bukowiec (dziś na Zaolziu).

W polityce zagranicznej znajdował się między dwoma wielkimi: Władysławem Łokietkiem a Janem Luksemburskim, królem Czech, który także tytułował się królem Polski. Początkowo książę cieszyński sympatyzował z Łokietkiem, co nie było jakoś szczególnie opłacalne. Widać to zwłaszcza po wydarzeniach 1326 roku, kiedy sprzymierzeni z Łokietkiem Litwini spustoszyli sąsiednie Księstwo Oświęcimskie. Nic dziwnego, że w 1327 roku Kazimierz I złożył hołd lenny Janowi Luksemburskiemu. Podobnie postąpiła większość jego śląskich krewnych.

Czy było to epokowe wydarzenie? Nie. W społeczeństwie feudalnym zależność lenna była czymś normalnym. W średniowieczu kilku polskich władców składało hołdy niemieckim królom i nie miało to daleko idących konsekwencji. W praktyce sytuacja Kazimierza I cieszyńskiego niewiele się zmieniła. Po 1327 roku w dalszym ciągu wybijał własną monetę, jego państewko rozwijało się, a nawet w drodze kupna nabył ziemię siewierską. Niewiele zmieniło się też w 1348 roku, kiedy kolejny król czeski Karol IV ogłosił inkorporację Śląska.

Często daty 1327 i 1348 kojarzone są z czeskimi pretensjami do Śląska Cieszyńskiego wysuwanymi po I wojnie światowej. W istocie chodziło tylko o pretekst. Równie dobrze mogli żądać Warszawy, powołując się na hołdy mazowieckich książąt składane czeskim władcom w XIV wieku. Jeśli chodzi o Księstwo Cieszyńskie, to w XV wieku jego władcy

stali się praktycznie niezależni od Czech, pogrążonych przez dłuższy czas w wojnie domowej. Piastowie cieszyńscy wrócili do punktu wyjścia sprzed hołdu Kazimierza I. Zmieniła się jednak geopolityka. Jagiellonom, którzy panowali w Polsce, a od 1471 roku także w Czechach, po prostu nie zależało na przesuwaniu granic.

Długie, bo trwające ponad 40 lat (ok. 1315-1358), rządy Kazimierza I należy ocenić pozytywnie. Panował pokój, gospodarka kwitła, a mądry książę uchronił Księstwo Cieszyńskie przed dalszym rozdrobieniem, przeznaczając 3 synów do kariery duchownej.